

**Základní škola a mateřská škola Ostrava – Bělský Les,
B. Dvorského 1, příspěvková organizace**

**ŠKOLNI VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘÍPRAVNOU TŘÍDU
ZÁKLADNÍ ŠKOLY**

ŠVP pro přípravnou třídu ZŠ je přílohou ŠVP ZV

Obsah:

1.	Identifikační údaje o přípravné třídě	3
2.	Charakteristika a cíle přípravné třídy	4
3.	Podmínky vzdělávání	4
3.1	Materiální podmínky	4
3.2	Životospráva	5
3.3	Psychosociální podmínky	5
3.4	Organizace vzdělávání	5
3.5	Personální podmínky	6
3.6	Metody a formy práce	6
3.7	Klíčové kompetence	6
3.7.1	Kompetence k učení	6
3.7.2	Kompetence k řešení problémů	6
3.7.3	Kompetence komunikativní	6
3.7.4	Kompetence sociální a personální	7
3.7.5	Kompetence činnostní a občanské	7
3.7.6	Kompetence digitální	7
3.8	Spolupráce s rodiči	7
4.	Vzdělávací obsah	7
5.	Evaluační systém a pedagogická diagnostika	11

1. Identifikační údaje o přípravné třídě

Název vzdělávacího programu:	SPOLUPRACUJEME - OBJEVUJEME – SPORTUJEME
Název školy:	Základní škola a mateřská škola Ostrava, B. Dvorského 1, příspěvková organizace
Adresa školy:	B. Dvorského 1049/1, Ostrava – Bělský Les, 700 30
Ředitel školy:	Mgr. Miloš Kosík, Ph.D.
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Ivana Dybalová
Kontakty:	tel.: 595 700 530 email: škola(zavináč)zsdvorskeho.eu web: www.zsdvorskeho.eu
Zařazení do sítě škol:	IČO: 70978352 IZO: 108 034 127 REDIZO: 600 145 034

2. Charakteristika a cíle přípravné třídy

Přípravná třída byla na naší škole otevřena poprvé ve školním roce 2015/2016. Přípravná třída je zřízena pro děti, které mají odloženou povinnou školní docházku. Pomáhá vyrovnat vývoj těch dětí, které jsou ohroženy případným neúspěšným začátkem ve školní docházce. Zaměřuje se na vyrovnání školní nezralosti, posilování sebevědomí, prodlužování záměrné pozornosti a podporu prosociálního chování.

Kapacita přípravné třídy je minimálně 10 a maximálně 15. dětí. Docházka do přípravné třídy je bezplatná, ale povinná. Zákonný zástupce je ze zákona povinen omlouvat absenci dítěte. Po prokazatelném písemném upozornění zákonného zástupce dítěte na zameškané dny bez omluvy může ředitel školy dítě z přípravné třídy vyřadit.

Obsah vzdělávání vychází z RVP PV a je součástí ŠVP. Činnost je v souladu se závěry ŠPZ (specialistů – logopedů, psychologů, speciálních pedagogů). Důraz je kladen i na úzkou spolupráci s rodiči a je nastavena součinnost s pracovníky školního poradenského pracoviště.

Časový rozsah vzdělávání je určen počtem vyučovacích hodin stanovených RVP ZV pro 1.ročník. Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky a děti se neklasifikují. K dokumentaci se používá třídní kniha (ETK), katalogový list, který obsahuje veškeré informace o žákovi. Vyučující přípravné třídy vypracuje na konci 2. pololetí školního roku zprávu o průběhu předškolní přípravy dítěte v daném školním roce, která obsahuje vyjádření o dosažené úrovni hlavních cílů vzdělávání ve struktuře vymezené RVP PV. Zpráva bude předána zákonnému zástupci dítěte a škole, ve které bude dítě plnit povinnou školní docházku. Zároveň se stává součástí dokumentace školy.

Cílem přípravné třídy je vytvářet příjemné a podnětné prostředí pro rozvíjení všech individuálních potřeb dětí, podporovat zvědavost dětí a podněcovat jejich zájem o nové poznatky, potažmo o učení.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Materiální podmínky

Vzdělávání žáků přípravné třídy probíhá dopoledne v prostorách ŠD. Třída je dostatečně velká, tvoří ji zóna pracovní i odpočinková. Třída je vybavena nábytkem pro uložení didaktických pomůcek, hraček, výtvarných potřeb a knih, z nichž podstatná část je umístěna tak, aby si je děti mohly samostatně brát a orientovaly se v jejich uložení, dále lavicemi a tabulí. V blízkosti třídy se nachází sociální zařízení, které odpovídá hygienickým normám. Uzamykatelná šatna leží v přízemí budovy. Třída využívá i další prostory školy – tělocvičny, multifunkční hřiště, školní čítárnu, klidové místnosti. Denně se provádí úklid všech prostor školy.

3.2 Životospráva

Životospráva dětí odpovídá zásadám RVP PV. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku. V rámci stravování dětí dochází na obědy do školní jídelny, dopolední svačiny dětem zajišťují rodiče. Je zajištěn pravidelný denní řád, který je zároveň natolik flexibilní, aby umožnil přizpůsobit organizaci činností aktuálním potřebám a situaci. Pobyt venku je zajištěn v rámci dopoledního i odpoledního programu, je přizpůsobený kvalitě ovzduší. Po ukončení vyučování děti odchází domů, nebo je přebírá vychovatel/ka školní družiny. Děti si mohou v odpoledních hodinách vybírat volnočasové aktivity z nabídky naší školy.

3.3 Psychosociální podmínky

Snažíme se vytvořit pohodové prostředí, ve kterém se děti budou cítit bezpečně a spokojeně. Vztahy mezi dětmi a dospělými stojí na vzájemné důvěře, toleranci, ohleduplnosti a zdvořilosti. Děti jsou vedeny ke vzájemné spolupráci a pomoci. Uspořádání dopoledního vyučování respektuje vyváženost, biorytmus dětí a zachovává střídání náročnějších aktivit s volnějšími činnostmi. Vyučující motivuje a probouzí zájem o vzdělávací činnost, spolupracuje při tom úzce s rodiči a vychovateli ŠD.

3.4 Organizace vzdělávání

Organizační chod přípravné třídy je určen školním řádem ZŠ, řádem přípravné třídy a provozním řádem ŠJ a ŠD. Provoz přípravné třídy je od 7.40 do 11.40h. Děti mohou docházet do ranní družiny, která je otevřena od 6.00h. ŠD poté navazuje na konec výuky a je v provozu do 16.30h.

Denní program:

7.40 – 8.00:	příchod dětí, příprava na dopolední činnost
8.00 – 8.45:	1. integrovaný blok – skupinová či individuální práce s dětmi, výchovně vzdělávací proces dle plánu
8.45 – 8.55:	relaxační přestávka
8.55 – 9.40:	2. integrovaný blok – skupinová či individuální práce s dětmi, výchovně vzdělávací proces dle plánu
9.40 – 10.00:	relaxační přestávka, hygiena, svačina
10.00 – 11.00:	3. integrovaný blok – příprava na pobyt a pobyt venku, výchovně vzdělávací proces dle plánu
11.00 – 11.40:	4. integrovaný blok – odpočinek, hry a aktivity dle plánu, hygiena
11.40	odchod domů / do ŠD

Časový rozvrh dne je pouze orientační. Jednotlivé činnosti mohou být pozměněny vzhledem k pracovnímu tempu, uspokojení a zájmu dětí. Mimo tento běžný program navštěvuje přípravná třída i další vzdělávací akce organizované školou, a to zejména kulturní, společenské i sportovní. Tyto akce škola nehradí.

3.5 Personální podmínky

Chod přípravné třídy zajišťuje třídní učitel s potřebnou kvalifikací, který se stále sebevzdělává. Respektuje odborné zásady a pravidla profesionální etiky, přistupuje k dětem citlivě a ohleduplně. Činí s vědomím, že pracuje s důvěrnými informacemi, s rodiči navazuje partnerský vztah. Úzce spolupracuje se školním psychologem a speciálním pedagogem. Třídní učitelka přípravné třídy je přímo podřízena zástupkyni ředitele pro 1. stupeň.

3.6 Metody a formy práce

Vzdělávání bude uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, a to vyváženým poměrem aktivit. Učení bude založeno na aktivní účasti dítěte, smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, ve skupinách, individuálně i frontálně. Preferovány budou hravé a tvořivé činnosti.

Dětem se specifickými vzdělávacími potřebami bude věnována maximální péče na základě závěrů z vyšetření ŠPZ.

Mezi záměry vzdělávání patří i nadstandardní aktivity: výlety, návštěvy kulturních akcí, společné akce s rodiči, kroužky a jiné.

3.7 Klíčové kompetence

Pro etapu předškolní přípravy jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

3.7.1 Kompetence k učení

- dítě při zadané práci dokončí, co započalo
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje
- učí se hodnotit vlastní výkony i výkony druhých
- dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, odhaduje své cíle
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvíjí úsilí, soustředí se na činnost, pamatuje si
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

3.7.2 Kompetence k řešení problémů

- dítě řeší problémy na základě zkušeností, zkouší, hledá různé možnosti, využívá fantazie, postupuje cestou pokusu a omylu
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických postupů, zpřesňuje si početní představy
- známé situace řeší samostatně, u náročnějších situací dokáže požádat o pomoc a přijmout ji, nebojí se chybovat

3.7.3 Kompetence komunikativní

- dítě ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky, mluví ve vhodně formulovaných větách, slovně reaguje na smysluplný dialog
- umí používat komunikaci verbální i neverbální, průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu
- komunikuje bez zábrán i ostychu s dětmi i dospělými
- dokáže slovně vyjadřovat své pocity, prožitky, nálady

3.7.4 Kompetence sociální a personální

- dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání zodpovídá a nese důsledky
- rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost, pomáhá slabším
- je schopné druhé respektovat, přijímá vyjasněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla
- při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně
- je schopné chápat různorodost a odlišnost lidí a být k nim tolerantní

3.7.5 Kompetence činnostní a občanské

- dítě se učí své činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i v učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- dbá na osobní zdraví a bezpečí své i ostatních
- chová se odpovědně s ohledem na bezpečné okolní prostředí
- dokáže rozpoznat a využívat své silné stránky a poznávat své slabé stránky
- chápe, že při tom, co dělá, se může rozhodovat svobodně, a také za svá rozhodnutí přebírá zodpovědnost
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit, chápe, že lidé mají stejnou hodnotu

3.7.6 Kompetence digitální

- dítě ovládá běžně používaná digitální zařízení a aplikace, využívá je při učení i při zapojení do života školy
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

3.8 Spolupráce s rodiči

Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o dění a aktivitách ve třídě, a to především prostřednictvím deníčku, konzultací a webu školy. Ve vztazích mezi školou a rodiči navozujeme oboustrannou důvěru a otevřenost.

4. Vzdělávací obsah

Školní vzdělávací program přípravné třídy představuje v souladu s RVP PV konkrétní vzdělávací nabídku, která je uspořádaná do ucelených integrovaných bloků. Obsah vychází z očekávaných výstupů vybraných pro přípravnou třídu ze všech vzdělávacích oblastí RVP PV. Tyto oblasti reflektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání i učení.

Vzhledem k věku dětí je celý vzdělávací program pro přípravnou třídu motivovaný *sovíkem*, který je maskotem naší školy. Ten doprovází děti po celý školní rok, provádí je jednotlivými ročními obdobími a tématy a pomáhá usnadnit přestup do 1. třídy.

Výchovně vzdělávací plán je rozpracován do 4 integrovaných bloků, z nichž každý má svou strukturu. V charakteristice příslušného bloku jsou uvedeny vzdělávací záměry, po jejichž dosažení budou podpořeny určité klíčové kompetence dítěte.

Oblasti jednotlivých bloků obsahují podtémata. Vyučující konkretizuje témata integrovaných bloků v třídních tematických plánech. Dostatek prostoru bude vyčleněno na opakování a upevňování poznatků a dovedností podle individuální potřeby jednotlivých dětí. Nabídka činností v třídních tematických plánech bude doplněna o projekty na témata, která budou společná i pro žáky 1. stupně ZŠ.

Integrovaný blok 1: PODZIM

Dítě a jeho tělo: Dítě si uvědomuje vlastní tělo, rozvíjí pohybové schopnosti, osvojuje si poznatky o zdraví, získává dovednosti k podpoře zdraví

Dítě a jeho psychika: rozvoj řečových a jazykových schopností a dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování), rozvoj smyslového vnímání, logického myšlení, rozvoj paměti a pozornosti. Dítě poznává sebe sama a uvědomuje si vlastní identitu.

Dítě a ten druhý: seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému, navazování a rozvíjení vztahů k druhým lidem

Dítě a společnost: poznávání pravidel společenského soužití, spoluvytváření sociokulturního prostředí, porozumění projevům neverbální komunikace, rozvoj schopnosti spolupracovat

Dítě a svět: seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním, technickém a digitálním prostředí

Podoblasti:

- Jak to chodí ve škole – seznámení se školou, třídou, nové prostředí, pravidla chování, upevňování prosociálního chování ve vztahu k ostatním, do školičky bez slzičky
- Moje rodina - zážitky z prázdnin, vyprávění
- Pečujeme o své zdraví – smysly, zdravé životní návyky, poznatky o těle, zdravá výživa, zdravý životní styl, sebeobsluha, hygiena
- Příroda na podzim – charakteristické znaky, barvy, tvary, plody, elementární poznatky o přírodě, vycházky do okolí, vhodné oblékání
- Kamarádi ve třídě – upevňování prosociálního chování ve vztahu k ostatním, pravidla společného soužití, spolupráce se spolužáky
- Naše obec, škola – zachycuje skutečnosti ve svém okolí, všímá si dění i problémů v blízkém okolí
- Orientace v čase a prostoru – postupná změna ročního období, včera, dnes a zítra
- Hudební a hudebně – pohybové hry a činnosti, využívání rozpočítadel
- Výtvarné a pracovní činnosti
- Přednes, recitace a dramatizace, správná výslovnost, ovládání dechu

Integrovaný blok 2: ZIMA

Dítě a jeho tělo: Osvojuje si poznatky a dovednosti k podpoře bezpečí a osobní pohody

Dítě a jeho psychika: kultivace představivosti a fantazie, rozvoj tvořivosti, získávání relativní citové samostatnosti, rozvoj schopnosti sebeovládání

Dítě a ten druhý: posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem, rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost: vnímání základních hodnot uznávaných ve skupině, rozvoj společenských postojů, návyků a dovedností, přizpůsobovat se společenskému soužití a zvládat jeho změny

Dítě a svět: poznávání jiných kultur, pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Podoblasti:

- Adventní čas a jak ho lidé tráví, výzdoba třídy
- Mikuláš – básničky, říkadla, lidové tradice, přemáhání strachu
- Vánoce - Štědrý večer, rukodělné činnosti, mezilidské vztahy, základní etické normy
- Zima – život pod ledem i nad ním, příroda v zimě, zimní sporty a hry, stavění sněhuláka
- Zvířata v zimě a jak jim pomoci, stopy ve sněhu
- Oblékání se v zimě, režim dne, práce a odpočinek
- Poznávání druhů lidské činnosti, čím chci být, pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Zdravý pohyb a výživa, nemoc a úraz – jak se chránit, bezpečná manipulace s předměty, odhad rizika

Integrovaný blok 3: JARO

Dítě a jeho tělo: zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, rozvoj užívání všech smyslů, osvojení si praktických dovedností

Dítě a jeho psychika: osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní. Podpora zájmu o učení a radosti z objevování. Utváření pozitivního vztahu k učení. Rozvoj schopnosti vytváření citových vztahů, city rozvíjet a prožívat a také je vyjádřit

Dítě a ten druhý: rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních. Vytváření prosociálních postojů

Dítě a společnost: vytvářet povědomí o morálních hodnotách, osvojovat si základní poznatky o prostředí, ve kterém dítě žije, vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět: osvojení si poznatků o ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách, vytvářet povědomí o živé a neživé přírodě.

Podoblasti:

- Jarní proměny - živá a neživá příroda, příroda se probouzí, mění se, sluníčko – dárce života, pozorování, pokusy, experimenty, práce s lupou, práce na školní zahradě
- Jak se mění voda – koloběh vody, ekologie, ochrana přírody, živočichové a rostliny u vody
- Zvířata a jejich mláďata – kde žijí, čím jsou užitečná, hospodářská zvířata
- Velikonoce – tradice a dílny, výzdoba třídy, říkanky
- Prevence úrazů a nemocí, ochrana zdraví, osobního bezpečí, vytváření zdravých životních návyků
- Dopravní prostředky a bezpečné chování, co hrozí na silnici
- Den Země, environmentální výchova, vnímání přírody všemi smysly
- Den matek – výtvarné činnosti, dramatická výchova, rukodělné činnosti

Integrovaný blok 4: LÉTO

Dítě a jeho tělo: vytváření zdravých životních návyků a postojů, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Dítě a jeho psychika: rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení. Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla). Vytváření základů pro práci s informacemi.

Dítě a ten druhý: ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i s dospělými

Dítě a společnost: vytváření základů aktivních postojů ke světu a životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj estetického i společenského vkusu

Dítě a svět: rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Podoblasti:

- Den dětí – etnika, zvyky jiných kultur, rozdíl mezi životem u nás a v jiných zemích
- Svátek matek – význam rodiny, básničky, výtvarné a rukodělné činnosti
- Léto – příroda, aktivity, výlety
- Rostliny, zvířata v létě
- Práce s literárními texty, dokončování příběhů, návštěva knihovny
- Školní výlet – významná místa, turistika, poznávání blízkého okolí
- Práce s encyklopedií, mapou, globusem
- Těšíme se na prázdniny – opakování, praktické využití poznatého v reálném životě

5. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Evaluace a autoevaluace v přípravné třídě je samozřejmá, funkční a smysluplná součást výchovně vzdělávací práce. Hodnocení provádíme systematicky, komplexně a pravidelně. Na závěr každého dne učitel s dětmi provádí slovní hodnocení. Hodnocení výsledků vzdělávání je prostředkem k hledání optimálních cest vzdělávání jednotlivých dětí. Při hodnocení je kladen důraz na povzbuzení žáků a pozitivní ocenění jejich snahy. Součástí je i sebehodnocení, které umožňuje dětem poznání sebe samých a poskytování zpětné vazby. Učitelka průběžně sleduje a hodnotí individuální pokroky, kterých děti v průběhu vzdělávání dosahují. K písemnému hodnocení využívá učitelka průběžně např. osobní archy dítěte, deníček apod. K hodnocení využívá učitel především slovní hodnocení, samolepky a razítka, popř. motivační jedničky. V pololetí i na závěr školní roku dostávají děti obrázkový pochvalný list s krátkých slovním hodnocením. Na závěr roku vypracovává učitelka také podrobné písemné hodnocení jednotlivých dětí. Závěrečná hodnocení schvaluje ředitel školy svým podpisem. Originál je předán rodičům, kopii archivuje základní škola. Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky.